

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2011

608/2011

Laki

käräjäoikeuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan käräjäoikeuslain (581/1993) 3 a, 3 b, 4, 4 a, 14—17 ja 19 §, 20 §:n 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 3 a ja 3 b § laissa 1326/1994, 4 a § laissa 1204/2003, 17 § laeissa 813/2008, 289/2009 ja 579/2009, 19 § osaksi laeissa 370/1999 ja 579/2009, 20 §:n 2 momentti laissa 960/2000 ja 21 §:n 1 momentti laissa 629/2005, seuraavasti:

3 a §

Käräjäoikeudessa voi olla kärjäviskaalin virkoja.

Kärjäviskaalin on oltava oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut henkilö, jolla on kokemusta tuomarin tehtävän hoitamisesta.

Hovioikeus nimittää kärjäviskaalin. Laamanni nimittää kärjäviskaalin määrääjäksi.

3 b §

Kärjäviskaali voi ilman eri määräystä suorittaa kaikkia niitä tehtäviä, joita kärjänotaari on tämän lain nojalla tai laamannin määräyksestä toimivaltainen suorittamaan.

4 §

Käräjäoikeudessa voi olla lisäksi kärjänotaareita.

Kärjänotaariksi voidaan nimittää oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut ja tuomarINVALAN vannonut tai tuomarinvakuutuksen antanut henkilö, jolla on lainkäyttötehtävissä

tarvittavat henkilökohtaiset ominaisuudet sekä soveltuvuus oikeudelliseen ratkaisutoimintaan.

4 a §

Kärjäviskaaliksi voidaan nimittää 3 a §:n 2 momentissa ja kärjänotaariksi 4 §:n 2 momentissa säädettyt kelpoisuusvaatimukset

täyttävä henkilö, jolla on käräjäoikeuden tuomiopiirin väestön enemmistön kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito sekä:

1) yksikielisessä käräjäoikeudessa toisen kielen tyydyttävä ymmärtämisen taito ja tyydyttävä suullinen taito; sekä

2) kaksikielisessä käräjäoikeudessa toisen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Ahvenanmaan käräjäoikeuden kärjänotaarien kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista säädetään Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen tutkinnon suorittaneelle voidaan järjestää mahdollisuus tuomioistuinin-

harjoitteluun käräjäoikeudessa siten, että hän toimii käräjänotaarina määrääjän.

Tuomioistuinharjoitteluun kuuluu kaksi kuuden kuukauden pituista harjoittelujaksoa. Ensimmäinen jakso suoritetaan käräjäoikeudessa ja toinen käräjäoikeudessa, hovioikeudessa tai hallinto-oikeudessa.

Käräjäoikeus nimeää käräjänotaarille ohjaajaksi tuomarin tai kärjäviskaalin ja laatii harjoittelusuunnitelman tuomioistuinharjoittelun sisällöstä.

Käräjänotaarille voidaan perustellusta syystä myöntää lupa tuomioistuinharjoittelun keskeyttämiseen. Keskeytynyt harjoittelujakso suoritetaan loppuun samassa tuomioistuimessa.

Hovioikeus myöntää hakemuksesta varatuomarin arvonimen tuomioistuinharjoittelun suorittaneelle.

15 §

Määräyksen käräjänotaariksi antaa laamanni.

16 §

Käräjänotaarin tehtävät tulee järjestää siten, että hän perehtyy käräjäoikeuden toimintaan ja saa kokemusta tuomarin tehtävistä.

17 §

Käräjänotaari saa ilman eri määräystä:

1) toimittaa avioliittoon vihkimisiä sekä käsitellä ja ratkaista käräjäoikeuden kansliassa oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 ja 14 §:ssä tarkoitettuja asioita ja hakemusasioita; sekä

2) oltuaan virassa kaksi kuukautta toimia käräjäoikeuden puheenjohtajana:

a) yhden tuomarin istunnossa hakemusasiassa;

b) yhden tuomarin istunnossa rikosasiassa, jossa mistään syytteessä tarkoitettu yksittäisestä rikoksesta ei syytteessä mainittujen seikkojen vallitessa tehtynä ole säädetty muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai vankeutta enintään kaksi vuotta eikä vastaaja ole syytteessä tarkoitettujen rikosten johdosta vangittuna, matkustuskiellossa tai virantoimituksesta pidätettynä; tällöin rangaistukseksi ei kuitenkaan voida tuomita muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa;

c) oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 5 a luvussa tarkoitettussa kirjallisessa menettelyssä, jossa tällöin rangaistukseksi ei kuitenkaan voida tuomita muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa; ja

d) yhden tuomarin istunnossa sakon muuntorangaistusasiassa.

Laamanni voi määrätä virassa kaksi kuukautta olleen käräjänotaarin toimimaan yksittäisessä asiassa:

1) puheenjohtajana, jos asia on riita-asia, joka koskee asuinhuoneiston vuokrausta tai jossa riidan kohteena oleva rahamäärä taikka omaisuuden tai etuuden arvo on pääomaltaan enintään 20 000 euroa;

2) jäsenenä oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:ssä tarkoitettussa kokoonpanossa;

3) jäsenenä oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa kokoonpanossa;

4) jäsenenä oikeudenkäymiskaaren 6 luvun 1 §:ssä ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 6 luvun 11 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa; ja

5) puheenjohtajana oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa rikosasiassa, jossa mistään syytteessä tarkoitettu yksittäisestä rikoksesta ei syytteessä mainittujen seikkojen vallitessa tehtynä ole säädetty muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai vankeutta enintään kaksi vuotta eikä vastaaja ole syytteessä tarkoitettujen rikosten johdosta vangittuna, matkustuskiellossa tai virantoimituksesta pidätettynä.

Käräjänotaaria ei saa määrätä käsittelemään yksin tai käräjäoikeuden puheenjohtajana asiaa, jota laatunsa tai laajuutensa vuoksi on pidettävä vaikeana ratkaista.

19 §

Laamanni voi kirjallisesti määrätä kansliahenkilökuntaan kuuluvan, joka on vannonut tuomarinvalaa vastaavan valan tai antanut vastaavan vakuutuksen sekä saanut tehtävään tarvittavan koulutuksen ja jolla on tehtävän hoitamiseen riittävä taito:

1) oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:n mukaisissa asioissa:

a) antamaan yksipuolisia tuomioita;

b) antamaan oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 c §:n nojalla ratkaisuja oikeudenkäyn-

tikulujen osalta sekä tuomioita silloin, kun vastaaja on myöntänyt kanteen; sekä

c) tekemään päätöksiä asian jättämisestä sillensä, kun kantaja on peruuttanut kanteensa eikä vastaaja vaadi asian ratkaisemista; sekä

2) ratkaisemaan avioliittolain (234/1929) 25 §:n 1 momentin nojalla avioerohakemuksen, kun kummallakin puolisoilla on kotipaikka Suomessa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu asia on laaja, tulkinnanvarainen tai muutoin vaikea ratkaista, asia on siirrettävä käräjänotaarin tai käräjäoikeuden lainoppineen jäsenen ratkaisuksi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä muista kuin lainkäytön alaan kuuluvista asioista, jotka käräjäoikeuden kansliahenkilökuntaan kuuluva voi 1 momentissa mainittujen tehtävien lisäksi ratkaista itsenäisesti kansliassa.

20 §

Käräjäviskaalia ja käräjänotaaria syytetään

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2011

virkarikoksesta hovioikeudessa. Kansliahenkilökuntaan kuuluvaa syytetään hovioikeudessa, kun kysymys on 19 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä tehdystä virkarikoksesta.

21 §

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset:

1) muista kuin 1, 3, 3 a, 4, 4 a ja 13 a §:ssä mainituista käräjäoikeuden viroista sekä niiden kelpoisuusvaatimuksista ja täyttämismenetelystä;

2) käräjäoikeuden lainoppineiden jäsenten ja muiden virkamiesten tehtävistä;

3) tuomioistuinharjoittelusta käräjäoikeudessa;

4) käräjäoikeuden lautamiehistä;

5) käräjäoikeuksien tuomiopiireistä;

6) tämän lain muusta täytäntöönpanosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2011.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*